

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
2/3 „ . . . 10 „
1/3 „ . . . 5 „

Za Nemčijo K 10.00. — Za Ameriko in inozemstvo K 20. — Posamične številke stanejo 10 vin. „SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriskem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“. Na naročilu brez dopolne naročnine se ne oziramo.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravištvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Mladeniška Marijina družba.

Novostrujarji so se lotili poneumnevanja ljudstva na široko. Ni zadosti, da je v vasi »Katoliško izobraževalno društvo«, telovadni odsek »Orel«, »ženska Marijina družba« — biti mora še »mladeniška Marijina družba«. Od vseh strani mora biti zajeto ljudstvo, kamor pogleda, kamor se obrne, kamor stopi, vse je »katoliško« okoli njega.

V Krombergu pri Gorici je bila predpreteklo nedeljo ginljiva slavnost, kakor pravi »Novi čas«. Ustanovili so mladeniško Marijino družbo. Slovesno tridnevno so imeli mladi fantje, spovedovali so jih, obhajali, govorili jim, ono nedeljo potem pa so bili slovesno sprejeti v Marijino družbo. Zvonovi so peli, v cerkvi je bila slovesnost. Domači duhovnik ni zadostoval, prišel je solkanski župnik Rejec, vikar Godnič iz Ravnice in da bo vsa reč prav novostrujarsko slovesna še sloviti pater Bonaventura iz Vipavskega Križa, ki jim je pridigal tri dni. Menih in svetni duhovniki, velika slovesnost, to mora utrditi fante, da vstopijo in vstrajajo v obilnem številu v mladeniški Marijini družbi. Mariji so obljubovali zvestobo, Njeni vojski, Njeni družbi zvestobo. Marijine svetinje bodo nosili vrli mladeniči. Ti mladeniči so mladiči, stari po 17, 18 let. Ravno prav, v teh letih se utrdijo, da postanejo pravi fanatiki, slepo orodje v rokah novostrujarskih zbesnelcev.

Pater Bonaventura iz Križa je znan divjak. Noben pošten človek na Vipavskem ne izgovori njegovega imena s spoštovanjem, ker ga ni vreden. Tega zelota in zbesnelca so poklicali v Kromberg, navdušiti mlade fante za Marijino družbo. Kaj bo torej tak mladenič? V katoliškem »izobraževalnem« društvu bo, čuk bo in pa medajco Marijine družbe bo nosil. Treba je še, da pride dr. Krek v Kromberg pa nastopi, kakor je izborni naslikan v ljubljanskem »Dnevnu«, s križem v eni, z nožem v drugi roki. Potem se mora tak v katoliško organizacijo zapeljati mladenič popolnoma spriditi in postane nevaren element v ljudstvu.

Tri dni so molili in se pripravljali mladeniči — torej tri dni niso nič delali — tri dni jih je pripravljati pater Bonaventura, potem je bila velika slovesnost in medajco so dobili. Odslej bodo hodili »po začetni poti« in »Novi čas«, ki mrgoli laži, bodo čitali.

Pretrancost ni nikjer dobra. Taka pretrancost, kakoršna se zrcali iz novostrujarskega organiziranja ljudstva, mora prizadeti mladeničem le škodovati. Naj moč, kar je prav, naj vrši verske dolžnosti, kdo mu to brani — toda tako-le pretiravanje, tako beganje mladih ljudi, to pa je škodljivo. Nikdar ne bo koristen član človeške družbe tak fanatik, rapačne pojme dobi o življenju, otopi za delo, pred očmi mu tisi nekaj mističnega, drug človek je, abnormalen; doma v hiši imajo križ ž njim. V katoliških organizacijah je doma poluhajevanje in izprijevanje mladine. Kakoga predsednika katoliškega izobraževalnega društva se dobi, ko greči z mlado punco ali pa sili k poročenim ženi, taki društveniki se pridno parijo z Marijinimi hčerami, skrbeč za naraščaj, iz čukarije smrdi fridolinstvo — kaj lepega pa naj pri-

nese mladeniška Marijina družba? Že dosedanje izprijevanje mladine je rodilo grozne sadove in palmilo že obilo žrtev v ječe, bolnišnice in morišnico. Ali še ni dosti?

Marijini mladeniči. Ti morajo biti še. Take mladeniške Marijine družbe hočejo ustanavljati novostrujarji, kjer bo kazalo. Iz te družbe naj izhajajo pravi pristaši pristne katoliške stranke; sposobni za vse. To se zgodi, samo če bo ljudstvo tako nespametno, da bo trpelo to zavajanje mladine k pobožnjakovanju, za katerim tiči lenoba, greh in zločin.

Svarimo stariše, resno svarimo, naj pazijo na svojo mladino in jo držijo proč od novostrujarskih zapeljivcev, ako nočejo imeti v hiši sramote, v gospodarstvu škode in ako hočejo obvarovati svoje otroke pred zapori!

In končno — kako potrebno je delovanje med ljudstvom z napredne strani!!

Reformni srednješolski zavodi in naši odnošaji.

Josip Wester (Ljubljana).

3. Reformni zavodi.

Kakor znano, je zborovala na Dunaju v dneh od 21. do 25. januarja l. 1908 od naučnega ministerstva sklicana srednješolska enketa, katere so se udeležili poleg šolnikov zastopniki ministerstva, znanstveniki, pedagogi in visokošolski profesorji, vojaški dostojanstveniki itd. tudi zastopnice ženskih vzgojevalnih zavodov.

Uspeh te enquete se je pokazal še isto leto v naredbah naučnega ministerstva z dne 8. avg. 1908, št. 34.180. S tem odlokom se je namreč načelno dovolilo, da se smejo (poleg obstoječih 4-razrednih realnih gimnazij) osnovati tudi novo organizirani osemrazredni zavodi, t. j. osemrazredne realne gimnazije (tip A). Razum teh se sme tudi poskusiti z reformnimi realnimi gimnazijami (tip B). To sta dva nova reformna tipa srednje šole. Tretji pa je takozvani »dečinski tip« (tip C) realne gimnazije; že l. 1907 je bilo naučno ministerstvo dovolilo, da se občinske realne gimnazije v Dečinu ob Labi preimenuje v višjo realno gimnazijo s posebnim učnim načrtom. Sedaj je ta zavod v upravi države in tvori takozvani »dečinski tip«.

Tako torej imamo v državi troje vrst reformnih zavodov. Že ta trojnost kaže, da se sedaj še poskušajo, kateri tip se najbolje obnese. A že vsa znamenja kažejo, da se bo najprej in najbolj udomačila osemrazredna realna gimnazija (tip A). Po statističnem pregledu za l. 1910/11, izdanem od nauč. ministerstva v naredbenem listu dne 15. jan. 1911, je bilo v tostranski državni polovici 296 gimnazij; med temi 21 malih gimn., dve 4-razr. realni gimn. (starega značaja), 3 male realne gimnazije, 215 velikih gimnazij, 4 realne in velike gimnazije, dve veliki realni gimn. (star. znač.), 47 osemrazr. realnih gimn. (tip A) in dve reformni realni gimnaziji (tip B). Med temi se preosnavlja 34 hum. gimnazij v realne, c. z. reformne gimnazije in štiri realke v realne, c. z. reform. gimnazije.

Preden se spustimo v nadaljnje razmotrivanje, je treba te zavode točneje označiti po njih bistvu in učnem načrtu.

Tip A. Realna gimnazija ima 1. osem razr. (prejšnja realna gimn. je štiri nižje);

2. od 3. razr. dalje se poučuje mesto grščine kak moderni ali deželni jezik (franc., angl., ital., itd.); 3. realnim učnim predmetom je določen širši obseg in odmenjeno več časa.

Tip B. Reformna realna gimnazija je na nižji stopnji (4 razr. nekaka nižja realka, torej brez latinščine in brez grščine; višja stopnja (4. razr.) pa dobi gimnazijalni značaj s tem, da se poučuje od 5. razreda dalje latinščina kot obvezni predmet; grščine se sploh ne uče, a mesto nje kakoga modernega ali deželnega jezika.

Tip C. V prvih dveh razredih so še vsi učenci združeni in se uče vsi po enotnem načrtu, tudi latinščine. V tretjem razredu se učenec določi ali za gimnazialno ali za realno smer; v prvem slučaju se uči grščine, v drugem pa francoščine kot obveznega predmeta, dočim ostane v ostalih predmetih pouk skupen.

To velja za 3. in 4. razred. V 5. razredu pa se prične popolna delitev: realisti opuste lat. kot obvezen predmet, a se je uče lahko še nadalje neobvezno; zato pa se uče tokom višjih 4 razredov še angl., kemije in opisne geometrije. — Gimnazijalci pa se uče še nadalje latinščine; prost predmet postane zanje prostoročno risanje, ki je v nižjih razredih za vse obvezno; razum tega se lahko uče franc., angl., opisne geometrije in kemičnih vaj kot prostih predmetov. V višjih razredih je torej popolna delitev v realni in gimnazijalni oddelki; od l. 1910/11 pa imajo na tem zavodu še poseben realno-gimnazialen oddelki, torej trojno cepljenje (dreifache Cabelung).

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Iz Bilje. — Pred nekaj dnevi nam je skoraj pogorela naša komaj ustanovljena podružnica. Ognjegascem iz Orehovlja pod spretnim vodstvom ednega Biljenca se je zahvaliti, da se je nesreča preprečila. Zgodilo pa se je vse to tako-le:

Komaj smo bili ustanovili podružnico sv. Cirila in Metoda za Bilje, že se je oglašil zli duh v časopisu, katerega bi se dalo v tem oziru primerjati s ptujskim »Štajercem«. »Novi čas« je ta listič, kateri napada ustanove, ki so vsakemu zavednemu Slovencu najdražje, ker nas obvarujejo pred ptujcem, kateri nam hoče ugrabiti jezik naš najdražji zaklad. Navedenega lističa torej ni sram pljuvati v lastno skledo, ugonabljati dela, ki naj bi zaščitila tujo pot na slovensko zemljo. Rimski sotrudniki tega lističa pa znajo svoja satanska dela prav z rafinirano lažjo opravičiti. »S plesi in veseljami si hočejo Cirilmetodarji pomnožiti člane v podružnicah,« so jeli kričati v »Novem času«. Kako podla je ta trditev, ko je pač vsakemu olikanemu človeku znano, da se pridobiva nove člane z vstrajnim delom in s prepričevalnimi besedami od hiše do hiše.

Bilje se morajo pogrezniti, ker se je ustanovila podruž. sv. Cirila in Metoda; kajti sedaj naprej bo vsak zavedni biljenski Slovenec plačeval letno tudi narodni davek. Nastala bo suša v žepih narodnih Biljencev. Ah, kako sladko se sliši, če skrbi naš dični »Novi čas« za polne žepke naših vaščanov. Ko pride čas, mu gotovo izkažemo vsi hvaležnost.

Pustimo pa za danes »Novi čas«, kakerega čitajo dešt, ki se niso učili brati, da bi tudi razumeli, kar so čitali in si

oglejmo malce natančneje mladega, komaj v Bilje došlega dopisuna tega dističa.

Temu gospodu, ki čuti vrlo slovensko (?) in vzgaja slovenska dekleta, ni zadostoval samo gol, mičkan in laznjivi članek v »Novem času«, ampak on si je privoščil našo mlado podružnico v svojem društvu Marijinih hčera, kar nam šele daje povod, da mu položimo nekaj besed na neposrebno občutljivo srce.

Kakor smo doznali, ni imel njegov napad na našo podružnico v društvu Marijinih hčera samo tega namena, da odtuji društvenice svojega društva našemu stremljenju, ampak je hotel oplahiti celo ona dekleta, ki ne pripadajo njegovemu društvu in so že vpisana v našo podružnico. Pričakujemo, da se želje tega moža ne uresničijo; kajti dekleta, ki so že danes vpisana, so dovolj zavedna in navdušena za dobro stvar. One znajo ceniti pomen naše podružnice ter bodo vstrajno in navdušeno delovale za njo s tem, da bodo nabirale novih članic ter jih poučile o važnosti in namenu, ki ga ima naše društvo, če tudi bi se še nadalje lujskalo proti njemu. Pri delu za slovensko stvar naj bi se nobena ne ustrašila groženj od koderkoli.

Če pa govori vzgojitelj proti družbi sv. Cirila in Metoda, ki so jo nam ustanovili najblažja srca, najuglednejši možje našega naroda, ali niso to obsodbe vredna dejanja? Ali si ne stojijo tukaj vzgoja narodne šole in duhovništva v jasnem nasprotstvu? Kar zidaš v majhnih srečih, to naj razdira nasprotnik v starejših in to vse radi tega, ker stranka, kateri pripada on, ne ukazuje več v družbi. Kašna blaznost je tako delovanje nekaterih nasprotnikov, ker kopljejo z njim sebi in svojim rojakom grob, narodno smrt v prihodnosti!

Kaj poročajo k takemu dejanju še narodni dušni pastirji in kaj poročajo vse one Marijine hčere, ko bodo zvedele resnico? Sovraštvo mora zadeti onega, ki mi je v glavo zabijal neresnico, kakor hitro sem se prepričal o nasprotnem in razumel škodo, ki jo je moral trpeti vsled tega narod.

Vsem Biljencem kličemo v tem trenutku, ko nam sovražnik jemlje zemljo naših pradedov in nam ugrablja našo mladino, pomagajte vsak po svojih močeh, vzdigniti podružnico na ono častno mesto, da bo de svetila daleč okrog drugim v vzgled in spodbujbo.

Hodili smo v davnih časih reševati kristjane v Jeruzalem, pojdemo danes vsi složno pomagati obmejnim Slovencem!

Cirilmetodar.

Iz Bilje. — Kar je izginil Abram iz Bilje, je bil mir v vasi. Sedaj je naenkrat zopet naše vemo ljudstvo, t. j. marinarice in ostanek Orlov pokoncu. In vse to je zakrivila C. M. D. Liberalci bodo plesali, tako piše in govori naš skrivni prijatelj. Mi nismo krivi, da ste nervozni, g. Zamar, toda če vas že kaj jezi, ne razburjajte se ravno, da vas vidijo in čujejo vsi, ker s tem vaši nervozi ne bo pomagano, mi pa se vam smejemo. Če sv. Ciril ni plesal, kakor ste rekli, je pa plesal morda pred nedavnim časom g. Ciril. Mi, ki smo dobri ljudje, mu to nekdanjo zabavo radi odpustimo, in če tega več ne sme, nismo mi krivi. Naj se potolaži z bogoljubnim delovanjem s svojimi marinaricami in vsemi, kar jih srbe pete, ki pa plesati ne smejo. Vaše marinarice imajo bolje, ker se udeležijo lahko v Aleksandriji zabavale, z vami pa ne vemo, kako bo.

Iz St. Furlana. — Dne 7. t. m. se je vršila prva seja starešinstva, katero je sklical novi župan. Pa starešinstvo je že v prvi seji nekaj pozabilo. Poprej se je govorilo in zahtevalo, da novi sedanji župan bi moral, predno sprejme občinski denar, položiti kavcijo ali naznaniti dobrega poroka. Denarja je 67000 K; 23000 K gotovega v blagajni in v obligacijah 44000. Človeku, če nima svojega posestva, se ne more kar tako zampati toliko denarja. Klerikalci so tako govorili in zahtevali, ali ko je bila starešinstvena seja, se je molčalo o tem. Zakaj? — Pri izvolitvi novega župana so prišli 3 na stolec podžupanov, ki plačajo morda za malega kmetiča in nič več davka. In tem morajo biti vsi pokorni, pa če se toliko plačujejo.

Iz cerkljanskega okraja.

Iz Cerklja. — 20-letni Valentin Lavanja iz Masorov je bil v tukajšnjem preiskovalnem zaporu. Obdolžen je hudodelstva tatvine. — V noči od 15. in 16. t. m. je zagnal iz kleti sekiro, z njo previdno odprl vrata, priklenil jihi zopet in šel domov v Masore. Drugo jutro je sodnija takoj brzojavila na razne strani, orožniki pa so ga šli iskat na dom, kjer so ga popoldne tudi našli. Odpeljali so ga v Gorico. Tukajšnji zapori so v jako slabem stanju, kakor celo poslopje sploh. Skrajni čas je, da bi se vendar že zgradilo toliko obljubovano uradno poslopje!

Družba sv. Cirila in Metoda.

Narodni davek za družbo sv. Cirila in Metoda: III. K 10.14 IV. K 2.56. Skupaj K 12.70. Hvala žepa!

Družba sv. Cirila in Metoda razpisuje mizarska dela za notranjo opravo za novo šolsko stavbo v Trstu. Interesenti naj se zglase v pisarni družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, Narodni dom, ob delavnikih od 4. do 6. ure popoldne, kjer se jim bo dalo potrebno pojasnilo glede števila in velikosti posameznih objektov. Na pisemne oglase se bo dalo tudi pisemno pojasnilo. Overti se smajo položiti v družbeni pisarni vsaj do 26. maja. — Vadij znaša 10% ter ga ima isti, komu se delo izroči, položiti v pisarni družbe sv. Cirila in Metoda v 3 dneh po prevzetju dela.

Ženska in akademična podružnica družbe sv. C. in M. v Gradcu je priredila v sredo 15. t. m. veselico. Sodeloval je tamburaški zbor »Srbadije« ki je med odmori in pri plesu junaško udarjal na jugoslovanske instrumente. G.čne Mici in Mila Strekelj sta iz prijaznosti sodelovali pri koncertu in igrala ouverturo iz opere »Egmont«. Njih tehnika je perfektna in precizna, poglobljenje v skladbo umetniško. Igralo se je tudi Cankarjevo dramo »Za narodov blagor«. Igralci so bili kolkortolško na svojem mestu, pohvaliti je posebno dame. Zdi se mi pa, da omenjena igra ni bila za ta dan na pravem mestu, ker je bila veselica namenjena širšim masam, katerih pa mimogrede rečeno ni bilo videti. Dvorana je bila skoraj prazna, članov raznovrstnih društev (Čitalnica itd.) ni bilo skoraj nič, sploh pri vseh slojih malo zanimanja in zdi se celo, da med akademiki. Med gosti smo opazili gg. vseuč. prof. Munkota, prof. Glaserja in dr. Glonarija. — Gorican.

Domache vesti.

Zaključni predavanja akad. ter. društva »Adrija« v Gorici bosta jutri in v četrtek v dvorani hotela »Zlati jelen«. Začetek ob 8 in pol zvečer. Jutri bo predaval dr. E. Dereani o hranilih. Vstopnina 20 v, za dijake 10 v. V četrtek bo predaval g. S. Fornazarič o Pragi. Predavanje pojasnjuje 100 skopičnih slik. Vstopnina 40 v, za dijake 20 v.

Poroka. — Poročil se je g. Alfred Čebular, revizor splošne zveze gospodarskih zadrug v Avstriji, z g.čno Margito pl. Tietz iz Budimpešte. Vse najboljše!

Pokopali so v nedeljo v Vrtojbi gospo Emiljo Maražovo, soprogo znanega veleposestnika in gostilničarja g. Jakoba

Maraža. Pokojna dobra gospodinja in mati je bilo spoštovana, kar je pokazal v veliki meri lep pogreb. — Razzaloščenim preostanim naše odkrito sožalje!

Izlet gostilničarjev v Postojno bo dne 30. t. m. Poverjenik za Goriško je poleg zadnjih navedenih gostilničarjev tudi g. Jakob Trontelj, gostilničar »Pri Jelenu« v Gorici, pri katerem se tudi dobijo izkaznice za prost uhod v jamo in skvopno kosijo. Taka izkaznica stane 4 k. — Znja iz Gorice tje in nazaj K 8'80, torej skupno K 12.80.

Cvetlična dneva. — V soboto popoldne je bil dosežen že velik uspeh s prodajanjem cvetov, kakor smo v poročali. Popoldne je bilo živahno zlasti v mestnem vrtu ob zvokih vojaške godbe. V nedeljo popoldne so gospe in gospodične še pridno prodajale cvetke, popoldne je svirala godba v »Südhofnu« ter se je umešala tam prijetna zabava. Skupiček obeh cvetličnih dnevov bo menda precejšen.

Upokojen je na lastno prošnjo tukajšnji okrajni sodnik Karol Covačig, ki je dobil tem povodom naslov sodnega svetnika.

Muzejsko društvo za Goriško v Gorici priredi na Binkoštni ponedeljek izlet. Kam, se naznani pravočasno.

Občinske volitve v Kanalu. — V vseh treh razredih so zmagali naprednjaki. Klerikalni listi so se trudili na vse načine, da bi očrnili župana, klerikalci so delali že 2 leti za te volitve in se pripravljali, končno se je zgodilo, da so prav imenitno pogoreli. Kanalska občina ostane v naprednih rokah, klerikalcem ostanejo skomine. Vsa čast naprednjakom, ki so se pokazali prave može ter so izbojevali tako sijajno zmago, vsa čast kanalski občini, ki naj se lepo razvija pod praporom napredka!

Se 50.000 K državne podpore za Furlanijo. — Tržiški okraj je dobil državne podpore 100.000 K. Sedaj pa je nakazanih še 50.000 K.

Regulacija Soče. — Dne 1. junija t. l. bo odprt v Gradšču ob Soči tehnični urad za regulacijo Soče. Otvori ga poslanec ministerstva za javna dela, vodil bo ta urad inženir Hassler, prideljena mu bosta dva inženirja, večša hidravličnih del. Določeno je tudi delo za regulacijo Soče v — nižini!

»Corriere« se je v soboto zopet osmešil. Niso mu bila vseh naznanila za cvetlična dneva, sestavljena italijansko, slovensko in nemško. Rekel je primodec, da je toliko jezikov, da nedostaje le še turški. Seveda ga je bolela slovenščina. Nemščino rad prenaša, toda slovenščina ga bode. Bode ga in ga bo bodla vedno bolj. Ne bo drugače nego udati se razmeram in bodljaje potprežljivo prenašati. — Slovenščina je bila sedaj na drugem mestu — kaj pa, ako stopi kedaj na prvo? No, takrat bo pa konec »Corrierevcev«, žalosten konec....

Velika slavnost razvija zastave Šentjakobske Čitalnice v Trstu se bo vršila dne 2. junija t. l. Priprave za slavnost so v polnem teku. Priglasila so svojo udeležbo že razna društva, druga se še oglašajo; slavnost obeta biti nekaj impozantnega.

Čenčarije »Novega Časa«. — »Novi Čas« je napisal že mnogo čenčarij. V svoji zadnji številki pa pravi, da noče več »zapravljati« prostor v listu ter čitatelje dolgočasiti s čenčarijami. — Čakamo, kakšna bo prihodnja številka.

Učiteljsko društvo sezanskega šol. okraja bo imelo v četrtek dne 23. t. m. ob 10¹/₂ uri dop. občni zbor pod Repentabrom.

»Goriška zveza«. — O občnem zboru »Goriške zveze« sta prinesla poročila »Slovenec« in »Novi Čas«. (Urednik »Novega Časa« ga je poslal »Slovencu«.) Pravi, da so bile posebno lepo zastopane zadruge iz Gor in slavo poje poročilo »našim hribom«, da so dobri podpiratelji katoliške zadrugne misli, dasi se može okrog »regulatorja« praskajo za ušesi radi te lepe zadrugne misli. Prišli so na občnem zboru tudi »večno sramota zadrugne misli«. G. Luka Premrl je namreč nekaj »našpilal«. Hranilnica v Kopru pravi v svo-

jem letnem poročilu, da je g. Luka Premrl, direktor »Goriške zveze« — pravilno imeno »revizor neke Zveze« — pristal neko zadruge, da je pri Koprski hranilnici opovedala visoko mogo. Koprška hranilnica označuje to za »večno sramoto zadrugne misli«. — No, od tiste strani pri »Zvezi« in še kake druge je bilo potresene v svet precej še druge »sramote zadrugne misli«, kar spridujejo prejšnji letniki »Gorice« in »Prim. listu«. a so morali že v se in reči: Za nam je, da smo kdaj nastopili proti temu in temu zavodu; gonja se masčije nad nami. In se bo še masčevala. — »Goriško zvezo« bombastično povzdiguje »Novi Čas« — ali pri »Gorici« in »Prim. listu« tako malo velja, da nista omenila niti z besedico tistega tak imenitnega občnega zbora. — Ljubljanski katoliški zadrugarji so rekli, da ostane »Goriška zveza« vedno le »šibko stebelce« na zadrugnem polju — mi pa jej želimo vspevanja, ker Bog varuj, če bi morali ljudje škodo trpeti radi »šibkega stebelca«!

Gibanje zidarjev v Gorici. — Že nekaj časa se vršijo pogajanja med delavci in delodajalci. Zidarji delajo sedaj 9 in pol ure na dan; hočejo pol ure manj dela in nekaj več zasluzka, različno po delu. Zahtevajo tudi, da delodajalec ne sme vzeti poljubno zidarja v delo, marveč se mora obrniti na društvo zidarjev, ki poskrbi zidarja. Ker ni prišlo do sporazuma, so zidarji danes stopili v štrajk.

Vojaška godba bo svirala jutri na Travniku, in sicer od 8.—9. ure zvečer.

Prihodnje porotno zasedanje v Gorici prične dne 24. junija.

Iz Gorice. — Pred nedolгим časom sem dobil od policijskega urada v Gorici vabilo, naj se zglasim ob tej in tej uri tamkaj. Tiskovina je bila na eni strani slovenska, na drugi pa italijanska. Vabilo je bilo izpolnjeno v italijanskem jeziku. Zakaj? Moje ime je slovensko in policija bi bila že lahko izpolnila vabilo po slovensko. V tako malem mestu kot je Gorica mora policija že precej natančno poznati prebivalstvo; kjer pa že res ne vedo, je li stranka slovenska ali italijanska, naj pa izpolni tiskovino v obeh jezikih! Eno bo že pravo. — Dixi.

Vojaški nabor v Gorici. — Včeraj se je predstavilo naborni komisiji v Gorici 42 mladenčev; potrjenih je 13.

Blagoslovljenje novega stolpa sv. Marka v Benetkah je naslovna slika 20. številke »Slovenskega ilustrovanega Tednika« in sicer vsebuje: 1. Stari stolp sv. Marka; 2. Razvaline porušenega starega stolpa 1902, 3. in 4. Slavnostni sprejvod v Čolmih; 5. Admiral Garrelli s spremstvom 6. Spored duhovščine; 7. Beneški patriarh Blesing blagoslovlja novi stolp; 8. Narodna društva z zastavami ob stolpu; 9. Tržaški zrakoplovec Widmer, ki je prvi preletel Jadransko morje iz Trsta v Benetke v 1 uri 18 minut; nadalje priobčuje »Slov. Ilustr. Tednik« 3 slike o penzionatu »Mladika« v Ljubljani; posebno srčkane so pa slike plesalk in plesalcev baleta in figuriranega plesa deklic in dečkov na veselici v korist »Domovine«; zanimive so tudi slike (osem jih je) s športnega tedna v Opatiji i. dr. — »Slov. Ilustr. Tednik« zasluži pozornost in podporo najširših slojev in žeteli je, da si ga vsi naroče.

Priloga. — Današnji številki smo priložili položnice »Dijaške kuhinje«. Prijatelji mladine so ujudno naprošeni, da se spomnijo vsak po svojih močeh te prekoristne ustanove.

Društvom! — Prosimo društva, da naj naznanjajo svoje prireditve kolikor mogoče kratko pa točno. Potem naj ima eden izmed odbornikov nalogo, da naznanja prireditve v listih, ne pa da naznanita dva ali pa celo trije. Te dni smo dobili od nekega društva 4 naznanila: eno ustmeno, tri pismena, potem pa še poprave! Uredništvo nima časa, pregledovati taka različna naznanila in jih popravljati! Torej točnost in na kratko — obširnih vspevov ne moremo priobčevati, ker ni prostora za to. — Dalje treba tudi kratkih poročil o tem, kako se je izvršila prireditev. Nekatera društva na deželi prej

naznanjajo in naznanjajo veselico, potem ko se izvrši, je pa molk. Odbor naj določi poročevalca in ta naj stori svojo dolžnost, pa takoj ne šele čez tedne!

Sokolski vestnik.

Veselica goriškega Sokola. — Vršila se je ob najlepšem vremenu in prostori so bili sicer v začetku ne preveč napojeni, toda zvečer se je trlo občinstva. Vspored veselice, telovadne točke, je ugajal. Nastopil je sicer goriški Sokol sam, toda on je tudi društvo, od katerega se upravičeno precej zahteva. O telovadbi sami moramo reči, da se ni posrečila popolnoma. Povsod, pri prostih vajah in pri orodni telovadbi je bilo opaziti, da so nekateri telovadci sicer rešili svojo nalogo, toda mnogo jih je nastopilo tudi takih, ki ji niso bili popolnoma kos. Isto, kakor v St. Andrežu. Od tega trpi celotni utis nastopa. Zupne proste vaje je izvajalo 26 telovadcev, pri orodni telovadbi so nastopile 4 vrste, na bradlji, kozi, drogu in konju na šir in vzdolž. Kot naslednjo točko so izvajali člani vaditeljsk. zbora 3 proste vaje za Slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani. Kot zadnja točka je nastopila prva vrsta z vajami na bradlji. Telovadba članov torej ni bila uzorna, niti prav dobra, komaj dobra. Krivo je temu tudi to, da je goriški Sokol vezan, ker mora dajati vaditelje drugim društvom, ker je obisk telovadbe nereden in ker trpi zimska telovadba radi vlažne in mrzle telovadnice. Proste vaje članic so bile srednje dobre, nastop naraščaja z dvema vrstama skokom čez kozo, druga čez m. ber. Velika skupina, ki so jo izvajali telovadci na bradlji, dveh konjih in kozi, je zelo ugajala. Zvečer, ko se je stemnilo, je izvajalo 9 telovadcev proste vaje z go-rečimi kiji, ki se niso posebno posrečile. Torej, z ozirom na telovadbo bi bilo še marsikaj želeli.

Po končanem vspevu se je razvila živahna zabava. Godba iz Kojškega je neumnomo igrala, občinstvo se je tnilo okoli paviljonov, petje, godba in ples je do-nelo v svetlo noč. Mnogo zabave je vzbujalo drevo, na katerem so dolgo zaman trgali plezalci hlače. Pozno v noč je trajala veselica, in kar ni hotela prenehati. Navzočih je bilo mnogo Italijanov in tudi nekoliko Nemcev, ki jim je tudi ugajalo.

Da je vspeh, splošni in gmotni tako dober, smo dolžni predvsem hvalo neumnim gospodičnam, ki so vodile paviljone, in onim, ki so prodajale razglednice in razne zabavne predmete. Tako moramo omeniti v paviljonu vina in jestvin g.čne Malko Pečekovo, Talko Krebljevo in obe g.čni Cigojevi, v paviljonu piva g.čne Olgo Voukovo, Pepino Perazijevo in Bajtovo, v paviljonu koriandol pa g.čni Kozmanovo in Domenisovo. Vse-selični odsek se jim majskrenejše zaliva-ljuje za trud in prijazno naklonjenost.

Ob svoji 25letnici je pokazal goriški Sokol svojo demokratičnost in občinstvo svojo naklonjenost do njega. Razen naše inteligence. To smo pa že naprej pričakovali.

Sedaj pa k pripravam za tekme v Pragi in Mirnu. Saj postavi za Prago celo vrsto, za Miren vse telovadce za višji in mnogo za nižji oddelek ravno goriški Sokol. In tukaj se bo šele sodilo, ali je storil Sokol v 25 letih dovolj ali ne.

III. Zlet Goriške Sokolske Župe v Miren se bo vršil, kakor že objavljeno, na 9. prihodnjega meseca, na kar opozarjamo bratska društva, proseč da na ta dan ne prireajo drugih veselice. Priprave za to slavnost so v dobrih rokah in ni dvoma, da se bo na tem zletu vsak, ne oziraje se na užitek izbrane telovadbe, tudi dobro počutil. Jamčijo nam zato naše vrle »Ci-ri-metodarice«, ki so prevzele v oskrbi vse potrebno za telesno krepčanje. Na zdar!

NB. Vsi oni telovadci in tekmovalci, ki bi želeli imeti skupen obed na ta dan, na naznanijo to pisnimim potom Veselič-nemu odseku Sokola v Mirnu. Ravnotako vsi oni tekmovalci, ki morajo priti že na predvečer v Miren, da se jim preskrbi prenočišča.

Vzemite,

ako imate nahod, hripavost, zasliženje ali težko sapo, Fellerjev fluid z znamko »Elsa-fluid«. Sami smo se prepričali pri bolečinah v prsih, v vratu itd. o njegovem lekarni-laseli utehajočem, oživljajočem učinku. Dvanajsterica za poskušnjo 5 kron, dve dvanajsterici K 240 franko. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsa-trg št. 261 (Hrvatski).

Zveza narodnih društev.

Iz Temnice. — Veselica, ki jo je priredila bralno in p. društvo »Jenko«, je uspela vsestransko dobro. Posebno v moralnem oziru je bil nastop jako hvalevreden. Plev. zbor je nastopil zelo dobro. Tu se vidi, kam privede trdna volja in vstrajnost. Tako naj bi ostalo tudi v bodočnosti. Ne plašimo se zlobo, saj mpsko dejanje krepuje moža! Hvala g. učit. Alb. Furlanu na sodelovanju pri igri, v katerej je imenitno pogodil svojo ulogo (Buoka) ter izzval v občinstvu obilo smeja. Klerikalni kolovodje so cel teden trudili, da nam za tajo smrtni udarec — a se jim ni posrečilo. Dvignili so se v višje sfere, ter prepenili sami sebe; menjli so: »Ako jih mi bojkotiramo, so uničeni!« Počasi, počasi! Hvala neimenovanemu za darovanih 10 K »v prid dobre stvari«.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Na izvoznem trgu v Gorici je bilo včeraj 500 kvintalov črešenj po 60 K kvintal; 140 kvintalov graha po 28 K kvintal, šparglijev 30 kvintalov po 58 K kvintal; jagode 0,35 kvint. po 180 K.

Danes je bilo na izvoznem trgu 500 kvintalov črešenj po 64 K kvintal, graha 100 kvintalov po 30 K, šparglijev 200 kvintalov po 68 K, jagod 0,40 kv. po 140 K, krompirja 1,50 kv. po 40 K.

Prvi veliki spodnještajski obrtni shod se bo vršil na Binkoštni ponedeljek, dne 27. maja 1912 ob 10. uri dne v veliki dvorani Narodnega v Celju. Spored: 1. Obrtna organizacija, 2. Poročilo o celovškem obrtnem shodu, njega poteku in sklepih. 3. Posredovanje vajencev in pomočnikov. 4. Trgovska in obrtna zbornica za Spodnje Štajersko. 5. Škodljivci obrtništva. 6. Obrtništvo in karteli. 7. Ustanovitve mojstrske bolniške blagajne za Sp. Štajersko. 8. Obrtno šolstvo. — V oklicu čitamo med drugim: Česa potrebuje spodnještajsko obrtništvo? Odgovor na to vprašanje je lahek; treba mu je združenja v eno celoto. Dosedaj ni bilo pri nas nobenega sluha o kakih splošni obrtni organizaciji, kajti sedaj obstoječe obrtne zadruge so le orodje v rokah vlade, katera jim nalaga samo dolžnosti, a ne da jim pa nikakoršnih pravic.

Obrtništvo svojih pravic tudi ne bo doseglo, dokler ne združi vse spodnještajerske obrtne in kolektivne zadruge v eno skupno organizacijo, v zvezo obrtnih in kolektivnih zadrug. Potom te zveze bode potem našemu obrtništvu mogoče zahtevati od zakonodajnih zastopstev, da se zakoni, v kolikor že obstoje v prid obrti, izpolnjujejo v korist obrtništva.

Dandanes se pa zakoni, bodisi iz komoditete ali iz kakoga drugega vzroka, kratkoma tako uporabljajo, da so obrtništva poprej v kvar kot v korist ali pa se naravnost prezirajo.

V svrhu, da se osnuje taka zveza obrtnih in kolektivnih zadrug za Spodnje Štajersko, je sklenilo občeslovensko obrtno društvo v Celju sklicati na Binkoštni ponedeljek, to je dne 27. maja t. l. v Celju veliki spodnještajski obrtni shod, ki bi naj podal živo sliko, v kako zanemarjenem stanju se nahaja spodnještajersko obrtništvo in ki bi naj slednje zainteresiral, da se zavzame za svojo stanovsko organizacijo.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. — Sprejme se: 2 knjigovodji, 1 korespondent, 4 pomočniki mešane stroke, 1 pomočnik špecerijske stroke, 1 pomočnik modne in galanterijske stroke, 4 kontoristinj, 6 prodajalk, 4 učencev, 2 učenki. — Sužbe išče: 4 knjigovodje, 3 korespondenti, 4 kontoristi, 5 poslovođji, 3 potniki, 6 skladiščnikov, 23 pomočnikov mešane stroke, 10 pomočnikov železniške stroke, 8 pomočnikov manufakturne stroke, 14 pomočnikov špecerijske stroke, 13 kontoristinj, 14 blagajničark, 18 prodajalk, 5 učencev, 3 učenke. — Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Monopol vžigalic. — Vlada se je lansk leto izjavila, da namerava izdelovanje vžigalic monopolizirati, a to vprašanje je še danes nerešeno in se še zdaj ne ve, kdaj se bo to zgodilo. Pač pa je imela vladna izjava jako škodljive posledice za indu-

strijska podjetja te stroke. Večina tovarni je razširila lansko leto izdelovanje, kolikor le mogoče, da bi s čim večjimi kontingenti prišla do odkupa. Ker pa ni prišlo do odkupa, so se pokazale slabe posledice, ker se nadprodukcija ni mogla odprodati. Največje podjetje »Solo«, ki je združilo več tovarni v eno podjetje, je v poslovnem poročilu za leto 1911 to objavilo in je moralo znižati dividendo od 9 odstotkov na 4. Binkoštska tovarna vžigalic, ki je za 1910 dala že 12 odstotno dividendo, ni mogla iz poprej navedenih vzrokov za l. 1911 nobene dividende dati. Vlada vrši sicer še vedno proizvodbe glede stroškov za uvedbo monopola in po vladnem naročilu sta tudi banki kreditni zavod in Živnostenska banka skušali, izven podjetja Solo stoječe tovarne vžigalic združiti v delniško družbo. Dosej pa je bilo to brez uspeha. Vlada bi tudi rada odškodnovala tovarne, ki se je z izdelovanjem fosforja pečajo, ko bi ustavile obrat — to bodo itak morale storiti vsled prepovedi fosforjevega izdelovanja. Tovarne pa zahtevajo prenapeto visoko odškodnino in zato se bo njih vrednost ocenila in na podlagi te cenitve se bodo iznova zopet vršila pogajanja. Kajpada bo treba poprej sporazumljenja z ogrsko vlado, da se bo enotno postopalo. Na Ogrskem je mnenje za čisti monopol, dočim je pri nas nameravalo monopol izročiti gotovi družbi. Prepoved izdelovati fosfor stopi na Ogrskem s 1. januarjem 1913 v veljavo. Na vsak način bo treba torej to vprašanje tekom leta rešiti. Pri nas stopi v veljavo prepoved že s 1. julijem t. l. in od tega časa naprej se v nobeni prodajalni ne bodo več smele prodajati fosforove vžigalice, ampak le takozvane švedske. S. T. V.

Odpretje Dardanel. — C. kr. poštno in brzojavno ravnanje razglasa: Vozno-poštne pošiljke za c. kr. poštne urade v Tunčiji se vsled odprtja Dardanel zopet normalno pošiljajo.

Pekarije bodo v Gorici ob nedeljah popoldne odslej do 15. sept. zaprte od 2.—7. ure zvečer.

Kave se porabi po cel'em svetu na leto 21 milijonov 197.700 meterskih stot. V Avstriji se porabi kave 1.100.000 met. stotov.

Poviša se cena železu. — Kartel lastnikov tovarni je sklenil povišanje cene železu s 1. julijem t. l.

Tudi poper bo dražji. — Uvoz popra z otoka Jave, kjer se ga prideluje največ, je jako padel. Cena se zviša za 5—10%.

Sklep šolskega leta in objedniti otvoritev razstave šolskih izdelkov na obrtno-nadaljevalni šoli v Mirnu bode na binkoštno nedeljo dne 26. t. m. ob 11. uri predpoldne v šolski dvorani. Razstava ostane odprta 8 dni.

Za 16 milijonov več davkov je prešla letos naša država že v prvem četrtletju nego lani. Direktnih davkov se je plačalo za 6 milijonov, indirektnih (razne doklade) pa 5 milijonov, carina je dala tudi 5 milijonov kron več nego lani. Indirektnih davkov se je radi tega več plačalo, ker je uporaba raznih ljudskih potrebščin vedno večja. Večji colninski dohodki pa se pripisujejo večjemu uvozu tujega blaga in razvoju naše industrije in veletrgovine. Tudi pristojbine so nesle državi več nego prejšnje leto.

Goriška Kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Gorica« v Gorici vabi gg. člane, kakor tudi prijatelje društva k izletu, katerega napravi na binkoštni ponedeljek dne 27. majnika t. l. St. Peter - Vrtojba - Bilje - Renče - Volčja draga.

Zbirališče društvena kavarna Central. Rednik: Franjo Kurinčič. — Odhod točno ob 2. uri pop. — Zdravo. — Predsedstvo.

Kolesarsko društvo »Danica« priredi 26. maja t. l. ob 4 uri pop. cestno dirko Gorica-Miren-Gorica, 10 km. I. oddelek vseh društvenikov. Start gostilna Krek. Cilj pri pokopališču v Mirnu. 1. darilo pravo srebrno pozlačeno svetinjo dobi društveni junijor. Ravnotako 1. darilo pravo srebrno svetinjo dobi društveni dirkač. In prvi došli društvenik na cilj dobi še posebej svetilnat trak z napisom: I. dir. kol. dr. »Danica« 1913. II. oddelek društvenih junijorjev. Start v Mirnu pri pokopališču. Cilj v Gorici artilerijska vojašnica. 1. darilo prava srebrna pozlačena svetinja, 2.

darilo prava srebrna svetinja, 3. darilo brončena svetinja. III. oddelek društvenih dirkačev, ki so si že pridobili kalco darilo, 1. darilo prava srebrna pozlačena svetinja, 2. darilo prava srebrna svetinja, 3. darilo brončena svetinja. IV. oddelek splošna dirka, katere se lahko vdeleži vsak Slovenec. 1. darilo prava srebrna pozlačena svetinja, 2. darilo prava srebrna svetinja. V. oddelek. Po končanih cestnih dirkah, polževa dirka na dvorišču gost. Krek. 1. darilo brončena posrebrnena svetinja, 2. darilo brončena svetinja. Vsa darila cestnih dirk spremlja v ta namen izdelani diplom. Darila se bodo razdelila po končanih dirkah. Po končanih dirkah bode g. Weis fotografiral dirkače. Prijave dirkačev sprejema predsednik društva F. Batjel Stofna ulica 4. Na prijave brez vlog se ne bode oziralo. Vloga k vsaki dirki za društvenike 1 krono za nedeljanje 2 kroni. Zaključek prijav 1 uro pred dirkami. Ob 8 uri zvečer se vrši žrebanje za nov velik šiv. stroj na stojalu. Srečka štalle 20 vin.

Politični pregled.

Poslanska zbornica je včeraj končala prvo čitanje budžetnega provizorija in izročila predlogo prorač. odseku. Duličić je imel obstrukcijski govor. — Danes je pričela zbornica drugo čitanje službene pragmatike.

Rusini dobijo vseučilišče tekom 10 let. Gledé mesta, kjer naj bo vseučilišče, vladajo še velike difference med Poljaki in Rusini. Baje izda cesar lastnoročno pismo, v katerem se povdri najnost rešitve rusinske kulturne zahteve ter se vladi naroči ukreniti predpriprave za otvoritev rusinskega vseučilišča po 10 letih.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Razne vesti. Turški ministerski svet je sklenil izgnati vse italijanske podanike s turškega ozemlja, izvzamejo železniške uradnike, daljnovnike in udove; tekom 14 dni morajo oditi. Iz Smirne je izgnanih 1200 Italijanov. — Turško vojno brodovje se je postavilo pred Dardanele, ker misli, da Italijani ne napadejo več Dardanel: — Nemški poslanik v Atenah, Wangenheim, priporoča Turčiji, naj odstopi Tripolis šejku Senusov. Ta šejk naj dobi zagotovilo, da s priklonitvijo Tripolisa Italiji ne bo mohamedansko prebivalstvo nič trpelo. Tako da bi se rešilo tripolitansko vprašanje, toda Turki pravijo venomer, da ne odnehajo, marveč da se hočejo boriti do zadnjega moža. — Italijansko brodovje križari pred Kiosom in Mitilenami. Najbrže namerava zasesti oba otoka. V Smirni so čuli živalno streljanje topov. — Italijani so zasedli otok Symos, severno od Rodosa; na otoku je okoli 10.000 prebivalcev. — Rusija hoče od Turčije odškodnino za škodo vsled dosedanjega zapretilja Dardanel. Obrnila se je v tej stvari do drugih velevlasti. — Otok Rodos hoče dobiti Nemčija po končani vojni med Turčijo in Italijo. Nemčija pravi, da je Angleška dobila Solum, Francoska ozadje Tunisa, Rusija se je okoristila v Perziji, Avstrija si je okrepila svojo gospodarsko pozicijo v Orijentu in protektorat nad Albanijo, samo Nemčija ni dobila še nič; zato hoče vzeti Rodos! — Z bojišča v Afriki ni nikakih poročil.

Razne vesti.

»Sava« društvo svobodomiselnih slov. akademikov na Dunaju si je izvolilo za takoči letni tečaj sledeči odbor: Predsednik: c. ing. Urbančič Rasto, podpredsednik: c. for. Lapajne Srečko, tajnik: st. med. Kobencel Zvonko, blagajnik: c. med. Fras Ivan, gospodar: c. med. Stržek Josip, arhivar: c. for. Brovet Rupert, namestnika: st. med. vet. Ipavec Rafko, c. cul. ing. Kutin Mirko, pregledniki: c. iur. Lapajne Vinko, c. med. Pintar Ivan, c. chem. Kranjec Nande.

Slov. akad. društvo »Slovenija« na Dunaju je izvolilo na svojem občnem zboru, dne 10. V. t. l. sledeči odbor: Predsednik: Lavo Čermelj, fil., podpredsednik: Janez Oražem, med., tajnik: Stanko Lapajne, iur., blagajnik: Jože Rus, fil., knjižničar: Karol Luschnitzky, med.

gospodar: Albert Trtnik, med., arhivar: Tine Jenko, med., namestnika: Vladimir Fohn, iur., Jurij Otujac, med., pregledniki: Hinko Prelovac, Ivan Sajovic, Fran Zdolšek. —

Obsojen na smrt. — Pred poroto v Rovinju je bil obsojen na smrt na večalhi kmet Matija Stefanič, ki je umoril v gozdu svojo ženo, misleč, da ga je bila ona ovadila radi tatvine.

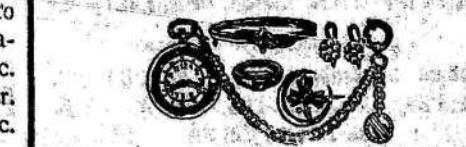
Strašna železniška nesreča se je zgodila na Francoskem. Osebn. vlak, ki gre iz Pariza ob 9 in pol zvečer, je zadel ob mostu Mancadet v vlak iz Montsouita. Premikalnica je bila napačno postavljena, montsouitski vlakovodja je prežil zmanje in vlaka sta trčila skup. 11 oseb je mrtvih, ranjenih 80.

Namestnišveni svetnik Underrain je prevzel agende graškega mesta. — Mesto je zadolženo na vseh koncih in krajih in opozicijske stranke so se protivile novim davkom. Višanju hišnega davka je vse meščanstvo nasprotovalo in posebno penzionisti, katerih v Gradcu kar mnogo, so stopili na plan in zagrozili, da se preselejo v kako drugo mesto, če se hišni davek poveša. Med strankami ni prišlo do sporazumljenja in posledica je vladni komisar, na katerega so se končno vse stranke veselile. Dobro bi bilo, da bi se tudi v našem goriškem mestu na magistratu malce pokomisarilo; prvič smo ob meji in bi se moralo uradnikom osvežil spomin, da so v Avstriji, v drugi vrsti bi pa prišli mi Slovenci jedino na ta način do pravice.

Razno. — Šoferji na Dunaju so začeli stavkati. Stavkalo je 600 šoferjev. Nekateri podjetniki so dovolili v zahteve šoferjev, drugi ne; zato stavkajo šoferji teh dalje. — Iz Inomosta poročajo, da so našli na vrhu Haxensteina trupla treh turistov iz Nemčije: Jurij in Janez baron Tucher in dijak Ehrentraut. — Mednarodna zrakoplovna razstava je bilo otvorjena na Dunaju 18. t. m. — Zaroto v ruski mornarici so razkrili. Zarotniki so hoteli umoriti več višjih častnikov. Mornar, ki jih je izdal, se je obesil. — Japonci so spustili v morje svoj drednot »Kongo« dne 18. t. m. Do ga je nova ladja 704 čevljev, ton ima 27.500. — Blizu Celovca so našli na železniški progi mrtlica z odtrgano glavo; bil je to delavec Andrej Korijan. — V Ziljski dolini v okolici Dole je bil velik požar, ki je upepelil skoro celo vas. — Pri Beljaku so našli razmesarjeno truplo upok. železniškega uradnika Filafera. Ne ve se, ali se je zgodila nesreča ali samomor. — V Prago so zanesli po postelnem perju iz Italije črne koze. Umril je otrok delavke Karavcke. — Avtomobilskih nesreč se pripeti polno vsak dan. V Parizu je ponesrečel Avstrijec Wertheim in en bankir; bila sta takoj mrtva. — Iz Londona poročajo, da je aviatik Ashton na letališču zavezil s svojim aeroplanom med občinstvo. Ena oseba je ubita, 3 težko ranjena. — V Monmouthu na Angleškem so se v rudniku uveli plini. Veliko rudarjev je v smrtni nevarnosti, nekaj je ubitih. — Iz Moravskih Onic poročajo, da je vojak Adolf Lorek skočil v 500 m globok rov v rudniku ter se ubil. Storit je to iz strahu pred kaznijo. — Ognjenik Etna zopet bljuva; kad se iz njega gost dim. — V Pragi je steklo na cesto 1200 lit piva, ko se je podla stena v dotični pivovarni. — V Newportu (Virginija) so spustili v morje nadrečadnought »Texas«, ki je največja in najmočnejša vojna ladja na celem svetu. — Medvedko je ustrelil v Črnošnjicah blizu Kočevja žandarmerijski vodja, ko je bil na patrolji. V gozdu jo je srečal in ustrelil. —

Najcenejša in najboljša darila za birmance.

Zlate ure za gospode od K 40.— naprej
dame " " 20.— "

Srebrne ure za gospode s tremi pokrivali od K 11.— naprej. — Srebrne ure za gospo od K 7.— naprej. — Velika izbor zlatih in srebrnih verižic, obeskov, uhano, križcev, prstanov in raznih drugih okraskov. — Jamči se za vsako uro in za pristnost zlata in srebra.

Popravila se izvršujejo točno in po ceni. — urar
Jakob Suligoj, c. kr. drž. železnice
Gorica, Gosposka ulica št. 25.

ZAHVALA.

Za mnogobrojne dokaze sočutja ob priliki smrti naše preljubljene soproge, matere, hčere in sestre

Emilije Maraž roj. Gruden

se iskreno zahvaljujemo. Posebno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za mnogobrojno vdeležbo pri pogrebu.

Zahvaljujemo se tudi preč. duhovščini, darovateljem prekrasnih vencev ter vsem onim, ki so nam osebno ali pismeno izrazili svoje sožalje. Bog plačaj!

VRTOJBA, 20. maja 1912.

Žalajoči ostali.

ZAHVALA.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so prišli od blizu in daleč ter spremili k zadnjemu počitku našega nenadomestnega in nepozabnega očeta in tasta g.

Blaža Lapanja

in mu s tem izkazali ljubezen in spoštovanje ter nam povodom te bridke izgube izkazali toliko sočutja, izrekamo najprisknejšo zahvalo. Posebna hvala pa še č. g. o. kapucinu iz Gorice, kuratu Lebanu iz Gor. Trebuše, domačemu duhovniku č. g. Kosu za veličasten pogreb, kakor tudi p. n. uradništvu za udeležbo pri pogrebu.

V OBLAZU pri SLAPU, dne 19. maja 1912.

Ivan Ferdinand sinova.

Marija por. Podgornik, hči.
Filip Podgornik, zet.

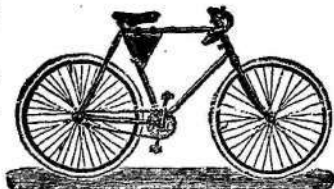

Kupujte samo dvokolesa „Alfena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original Victoria so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsako-

vrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri trdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stalnem trgu št. 9. GORICA.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

Velika zaloga

oljkinega olja

prve vrste

najbolj trdih iz Istre, Dalmacije, Molite, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 164, 112, 20, 128, 136, 144, 160, 180, 2—, 240,

za liti po 72 vli.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerno.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen

GORICA

Jos. Verdi tekališče št. 37.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plomb. vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju od 9. ure dop. do 5. ura pop.

Fina istrska naravna vina.

Rizling bel liter po 52 vin.

Teran črn „ „ 56 „

Prodaja se od 56 litrov naprej.

Pokušuje se in prodaja v bivši kleti

Sicherle & Comp. - Gorica

Via Teatro 20.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 70.
Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Na občnem zboru dne 23. aprila 1911. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Brezplačni hišni hranilniki.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbo po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1910.: Zadrugnikov 1886 z deleži v znesku 73.642 kron. — Hranilne vloge: 1.423.351 26. Posojila: 1.488.919 —. — Rezervni zaklad: 96.817 44. — Vrednost hiš: 372.096 66.

Dobro krepilo za želodčno slabost

in za one, ki so se prehladili ali prenaželi ali si nakopali z zaužitjem slabih, za prebavo težkih, prevročih ali premrzlih jedi, neprijetnosti v želodcu, kakor katar, krče, bolečine, napihnjenost itd.

je dr. Engel-nov „BALDRIANUM“.

„Baldrianum“ se izkaže pri takih neprijetnostih, dokler niso še razvite, kot dobro želodčno vino z izvrstnim vspehom in zabranjuje tudi slabe posledice, kakor nervoziteto, nespečnost, omotico, stisko itd.

Vsled njegovih sestavin, ki so samostojno vino z motovilničnimi kapljicami, malinovec in črešnjevec, vpliva „Baldrianum“ tudi pospešujoče pri zaprtju in zajedno krepilno na cel človeški organizem.

Dr. Engel-nov „BALDRIANUM“ ne vsebuje nikakih škodljivih sestavin ter ga lahko prenašajo slabotne osebe in otroci tudi pri daljšem uživanju. Najboljše je, če se ga zavzame jutraj na tešče ali pa zvečer predno se gre spat eno čajico kakor za likerje. Za otroke in slabotne osebe se razredči.

„BALDRIANUM“

z vročo vodo ter se mu pridene nekaj sladkorja.

Dr. Engel-nov „Baldrianum“

se dobiva v steklenicah po 3 in 4 K v vseh lekarnah, mirodilnicah in boljših prodajalnah jestvin Goriško-Gradišanske.

V Gorici, Korminu, Gradišču, Romansu, Ajelu, Campolongo, R. n. k., Trzinu, Ajdovščini, Gor. Idriji, Tolminu, analu, Čedadu, Vidmu, I. almi, Červinjanu, Ogleju itd. se dobi v lekarnah.

Tudi pošiljajo goriške lekarne dr. Engel-nov „Baldrianum“ po izvirnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Soari se pred ponarejanjem!

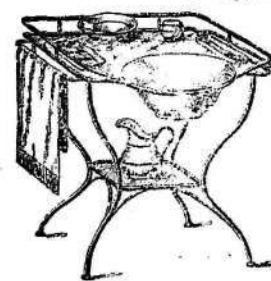
Zahtevajte izrecno

Dr. Engel-nov „Baldrianum“.

Novo trgovino z železnino

Pinter & Lenard

v Gorici v Raštelju št. 7.

Velika zaloga travert, železa, cementa, kuhinjske posode, raznovrstnega orodja, za poljedelce, mizarje, kovače i. t. d. sesalk, klosetov, peči, steklenikov in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Edina lasna izdelovalnica telovadnih drog v Gorici.

Cene zmerno, postrežba solidna, prijazna in domača. Cenj. občinstvu se toplo priporočata

Pinter & Lenard.

Lekarna Cristofolletti v Gorici na Travniku

Trskino (ščeknjevo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti prsim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvirna steklenica tega olja naravno rjave barve po K 140, bele barve K 2.

Trskino železno jetrno olje. Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nerazviti in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodcem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norveške, preide še vedno v mojem kem. laboratoriju, predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolletti jeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.